

עת"א 977/01/17 - אליהו בוכריס, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 977-01-17 בוכריס(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
עת"א 48693-02-17 בוכריס(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר אליהו בוכריס,
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בעתירה **977/01/17**, אותה הגיש העותר באמצעות בא כוחו - עו"ד נווה, לבית המשפט במחוז באר שבע, ביקש העותר להורות על הוצאתו לחופשות ועל שילובו בקבוצה טיפולית לעברייני מרמה.

לאחר הגשת העתירה הועבר העותר לכלא חרמון והצדדים ביקשו, בהסכמה, העברת הדיון לבית המשפט במחוז הצפון.

בעתירה **48693/02/17** שהוגשה על ידי העותר בעצמו, הלן העותר על כך שהוא איננו משולב בקבוצה טיפולית לעברייני מרמה.

העותר טען כי מאז נגזר עונשו הוא מתפקד בכלא כאסיר למופת. לבקשתו, הוא הועבר לכלא "חרמון" משום שבכלא "אלה" בבאר שבע, שם שהה, לא היה טיפול ייעודי לעברייני מרמה. גם במהלך שהותו בכלא "חרמון" תפקודו חיובי, השתתף בקבוצות ושימש כאסיר תומך. למרות שנמסר לו שהוא בהמתנה לקראת שילובו בקבוצת עברייני מרמה, הוא הופתע לקבל הודעה לפיה, בטרם שילובו בקבוצת עברייני מרמה, עליו לעבור למיון לאבחון בהתמכרויות, זאת למרות שהוא איננו מכור לאלכוהול. לאחר האבחון נמסר לו שהוא ישולב במחלקת התמכרויות.

כתב התשובה

בקשתו של העותר ליציאה לחופשות, נדונה ונדחתה על ידי הגורם המנהלי בשל התנגדות גורמי הטיפול. העותר סירב להשתלב במסגרת טיפולית שנקבעה על ידי הגורם המקצועי המוסמך. לפיכך, בהתאם להוראות "פקנ"צ החופשות" סעיף 1א' לפרק ד', הוא איננו זכאי לקבלת הטבה של יציאה לחופשות.

התרשמות גורמי הטיפול היא שמדובר בעותר שאיננו עקבי, מוסר גרסאות סותרות ומנוגדות לגורמי הטיפול, רב הנסתר על הגלוי במידת מסוכנותו לטווח הקצר והארוך, שיתוף הפעולה שלו עם גורמי הטיפול הינו סלקטיבי. בהעדר תהליך טיפולי משמעותי, רציף ומקיף הוא איננו מומלץ לחופשות.

לכתב התשובה צורפה התייחסות ק.אסירים בכלא צלמון, לפיה העותר נפלט מכלא חרמון והועבר לצלמון ביום 22/2/17, שוהה כיום באגף "משתלבים", התנהגותו חיובית, ללא עבירות משמעת, משתף פעולה ברמה התפקודית, אולם ההתרשמות מהאסיר היא שמתחילת מאסרו מנסה להתאים את הנרטיב האישי למידת הרווח המשני שיכול להשיג. במהלך תקופת ניהול ההליך המשפטי בלטה בעיית ההתמכרות של העותר לאלכוהול כבעיה דומיננטית שהביאה אותו לביצוע העבירות, זאת על מנת להשיג הקלה בעונש. כיום ההמלצות הטיפוליות והמקצועיות מדגישות כי לאור ההתמכרות הדומיננטית וקיומו של עבר טיפולי בנושא, יש צורך בטיפול ייעודי אינטנסיבי. המלצות אלה מתנגשות עם תכניותיו ורצונו לצאת לחופשה ולהשגת רווחים משניים אחרים.

לכתב התשובה צורפה גם התייחסות ס.מפקד כלא חרמון. על פי המפורט לגבי נתוני האסיר, העותר מוכר למערכת שב"ס עוד משנת 1995, אז ריצה עונשי מאסר על סרסרות לזנות. בשנת 2001 ריצה מאסר על החזקת בית בושת. קיימים דיווחים על קיומה של בעיית אלכוהול, סמים והימורים. בשנת 2013 שולב בטיפול גמילה ב"קהילת הדרך". בשנת 2014 שולב בטיפול ב"מרכז לטיפול בנפגעי אלכוהול והימורים" באשדוד. בשתי המסגרות בהן שולב הוא לא החזיק מעמד ונשר.

במעמד וועדת המיון, שלל האסיר נזקקות טיפולית בתחום הסמים, על רקע טענתו כי הוא נקי מסמים שנים רבות. יחד עם זאת, אישר קיומה של בעיה בתחום האלכוהול והביע מוטיבציה להשתלב בטיפול.

וועדת ההעברות המחוזית אישרה ביום 17/1/17 את בקשתו העברתו לכלא חרמון על מנת לבדוק התאמתו לקבוצה טיפולית. עם העברתו, הובהר לו שעליו לשהות באגף המיון כ- 3 שבועות על מנת לאבחן את צרכיו הטיפוליים. וועדת המיון לא יכלה לשלול את נזקקותו הטיפולית לאלכוהול, זאת לאור הכחשתו הגורפת להתמכרות כלשהי, גם במעמד מילוי האבחונים וגם במעמד וועדת מיון. העותר התקשה לקבל את ההחלטה, התפרץ בכעס רב והביע התנגדות רבה להחלטת וועדת המינוי. הוחלט להעבירו לאגף המתנה מתוך כוונה להחזירו לכלא "אלה" ולצמצם השפעתו על אסירים אחרים המצויים בשלב התלבטות ביחס לטיפול.

בראיון שנערך עמו לא היה העותר בר שיחה, הוא מכוון מטרה ואינו מעוניין לקבל שום הסבר או חוות דעת הסותרת את נקודת מבטו.

דין

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש של שנתיים וחצי מאסר בגין עבירות מרמה ועבירות כלכליות, מסווג לקטגוריה ב/1. כפי שצוין על ידי ק.האסירים, אין זה מאסרו הראשון של העותר. הוא ריצה בעבר עונשי מאסר. לא יכול להיות ספק כי ההחלטה לגבי התאמה לטיפול וסוג הטיפול נתונה לשיקול דעתו של הגורם המקצועי.

לאור המפורט בכתב התשובה ובהתייחסות ס.מפקד הכלא וק.האסירים, אני דוחה את הטענה כי ניתנה לעותר התחייבות שהוא ישולב בכל מקרה בקבוצה לעברייני מרמה. טענה זו איננה נשמעת הגיונית משום שטרם שילוב בקבוצה יש צורך בבדיקת התאמה ומיון על ידי הגורם המקצועי.

ב"כ העותר טוען שהקביעה בדבר הצורך בטיפול בקבוצה להתמכרויות הינה שגויה משום שהיא מתבססת אך ורק על

אמירה שנאמרה על ידי העותר "מהפה ולחוץ" במסגרת הטיעונים לעונש כדי לקבל רווחים משניים (עמ' 2 לפרוט' שורות 25-26).

הקביעה בדבר ההתאמה והצורך בטיפול בהתמכרות נקבעת על ידי הגורם המקצועי המוסמך ולא על ידי חוות דעת פרטית.

טענת ב"כ העותר, לפיה מדובר בטענה שאיננה אמת ושנאמרה רק לצורך הטיעונים לעונש, איננה תואמת את העובדות. בנוסף לכך טענה מעין זו אינה ראויה להשמע.

מעיון בגזר הדין עולה שהטענה הועלתה על ידי ב"כ העותר בטיעונים לעונש כנימוק מדוע "נקלע" העותר לעבירות שביצע.

אך מעבר לכך, העובדה שהעותר שולב בעבר בשתי קבוצות טיפוליות העוסקות בנושא ההתמכרות ונשר משתיהן, הינה עובדה שלא ניתן להכחישה.

כמו כן, העותר, במסגרת קליטתו בבית הסוהר, הביע נזקקות טיפולית בנושא האלכוהול והכחיש רק התמכרות לסמים.

התרשמותי שלי מהעותר הינה שלילית. העותר ביקש לטעון בדיון שנערך ביום 21/3/17, למרות שביקש שהדיון יידחה. כמו כן, טען בדיון ביום 4/4/17. התרשמתי שמדובר בעותר מניפולטיבי, המחפש להפיק רווח אישי בהתאם למצב בו הוא נתון באותו רגע. התרשמתי תואמת לחלוטין את התרשמות גורמי הטיפול.

אשר על כן, אני מורה על דחיית העתירות.

ניתנה היום, כ"ב ניסן תשע"ז, 18 אפריל 2017, בהעדר
הצדדים.